Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

10 päivänä heinäkuuta 2019*

Muutoksenhaku – Kilpailu – Kartellit tai muut yhteistoimintajärjestelyt – Jenimääräisten korkojohdannaisten ala – SEUT 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan rikkomisen toteava päätös – Yrityksen vastuu roolistaan kartellin edesauttajana – Sakon laskeminen – Perusteluvelvollisuus

Asiassa C-39/18 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 22.1.2018,

Euroopan komissio, asiamiehinään B. Mongin, M. Farley, T. Christoforou ja V. Bottka,

valittajana,

ja jossa muina osapuolina ovat

NEX International Limited, aikaisemmin Icap plc, kotipaikka Lontoo (Yhdistynyt kuningaskunta),

Icap Management Services Ltd, kotipaikka Lontoo,

Icap New Zealand Ltd, kotipaikka Wellington (Uusi-Seelanti), edustajinaan C. Riis-Madsen, advokat, ja S. Frank, avocat,

kantajina ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Prechal sekä tuomarit F. Biltgen, J. Malenovský, C. G. Fernlund (esittelevä tuomari) ja L. S. Rossi,

julkisasiamies: E. Tanchev,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 14.2.2019 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 2.5.2019 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

tuomion

1 Euroopan komissio vaatii valituksellaan unionin tuomioistuinta kumoamaan 10.11.2017 annetun unionin yleisen tuomioistuimen tuomion Icap ym. v. komissio (T-180/15, EU:T:2017:795; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla on osittain kumottu SEUT 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä (Asia AT.39861 – Jenimääräiset korkojohdannaiset) 4.2.2015 annettu komission päätös C(2015) 432 final (jäljempänä riidanalainen päätös).

Asian tausta ja riidanalainen päätös

2 Valituksenalaisen tuomion 1–21 kohdassa esitetystä asian taustasta ilmenee, että Icap plc (jonka oikeudet ja velvollisuudet ovat siirtynet NEX International Limitedille), Icap Management Services Ltd ja Icap New Zealand Ltd (jäljempänä yhdessä Icap) kuuluvat yritykseen, joka tarjoaa välityspalveluja puhelinverkkojen ja sähköisten viestintäverkkojen avulla sekä kaupankäynnin jälkeisiä palveluja.

3 Komissio katsoi riidanalaisessa päätöksessä, että Icap oli osallistunut kuuteen SEUT 101 artiklan ja Euroopan talousalueesta 2.5.1992 tehdyn sopimuksen (EYVL 1994, L 1, s. 3) 53 artiklan rikkomiseen, jotka koskevat pankkienvälisten viitekorkojen London Interbank Offered Rate (LIBOR, Lontoossa tarjottu pankkienvälinen korko) ja Tokyo Interbank Offered Rate (TIBOR, Tokiossa tarjottu pankkienvälinen korko) manipuloimista jenimääräisten korkojohdannaistuotteiden markkinoilla ja jotka oli alustavasti todettu SEUT 101 artiklan ja ETA-sopimuksen 53 artiklan mukaisesta menettelystä (Asia AT.39861 – Jenimääräiset korkojohdannaiset) 4.12.2013 annetussa komission päätöksessä C(2013) 8602 final.

4 Komissio aloitti 29.10.2013 rikkomismenettelyn Icapia vastaan.

5 Icap ilmoitti 12.11.2013 komissiolle aikeestaan olla käyttämättä sovintomenettelyä.

6 Komissio antoi 4.2.2015 riidanalaisen päätöksen, jossa Icapille määrättiin kuusi sakkoa, joiden kokonaismäärä oli 14 960 000 euroa, seuraavien kilpailusääntöjen rikkomisen ”edesauttamisesta”:

– ”UBS:n/RBS:n rikkominen vuodelta 2007” 14.8.–1.11.2007

– ”UBS:n/RBS:n rikkominen vuodelta 2008” 28.8.–13.11.2008

– ”UBS:n/DB:n rikkominen” 22.5.–10.8.2009

– ”Citin/RBS:n rikkominen” 3.3.–22.6.2010

– ”Citin/DB:n rikkominen” 7.4.–7.6.2010 ja

– ”Citin/UBS:n rikkominen” 28.4.–2.6.2010.

7 Valituksenalaisen tuomion 18–21 kohdassa todetaan seuraavaa:

”18 Komissio muistutti aluksi, että asetuksen N:o 1/2003 23 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti määrättävien sakkojen laskennasta annettujen suuntaviivojen (EUVL 2006, C 210, s. 2; jäljempänä vuoden 2006 suuntaviivat) sakon perusmäärä on määritettävä rikkomisen asiayhteyden sekä erityisesti rikkomisen vakavuuden ja keston perusteella ja että kunkin osapuolen roolia on arvioitava yksilöllisesti ottaen huomioon [mahdolliset] raskauttavat tai lieventävät tekijät (riidanalaisen päätöksen 284 perustelukappale).

19 Komissio huomautti, että vuoden 2006 suuntaviivoissa annetaan vain vähän ohjausta edesauttajien sakon laskentamenetelmän osalta. Komissio otti huomioon sen, että Icap toimi välityspalvelujen markkinoilla eikä korkojohdannaistuotteiden markkinoilla, ja katsoi, ettei se voinut korvata jenimääräisten korkojohdannaistuotteiden hintoja välityspalkkioilla määrittääkseen liikevaihdon ja vahvistaakseen sakon määrän, koska tällainen korvaaminen ei heijastaisi rikkomisen vakavuutta ja luonnetta. Se totesi tämän perusteella lähinnä, että oli sovellettava vuoden 2006 suuntaviivojen 37 kohtaa, jonka perusteella on mahdollista poiketa näistä suuntaviivoista sakon perusmäärän määrittämisen osalta (riidanalaisen päätöksen 287 perustelukappale).

20 Komissio otti huomioon kyseessä olevien toimintatapojen vakavuuden ja Icapin kuhunkin kuuteen kilpailusääntöjen rikkomiseen osallistumisen keston ja vahvisti kunkin osalta sakon perusmääräksi 1 040 000 euroa UBS:n/RBS:n vuoden 2007 rikkomisen osalta, 1 950 000 euroa UBS:n/RBS:n vuoden 2008 rikkomisen osalta, 8 170 000 euroa UBS:n/DB:n rikkomisen osalta, 1 930 000 euroa Citin/RBS:n rikkomisen osalta, 1 150 000 euroa Citin/DB:n rikkomisen osalta ja 720 000 euroa Citin/UBS:n rikkomisen osalta (riidanalaisen päätöksen 296 perustelukappale).

21 Vahvistaessaan sakon lopullista määrää komissio ei ottanut huomioon mitään raskauttavaa tai lieventävää seikkaa ja tarkisti, että 10 prosentin enimmäismäärä vuotuisesta liikevaihdosta ei ylittynyt (riidanalaisen päätöksen 299 perustelukappale). Riidanalaisen päätöksen määräysosan 2 artiklassa kantajille määrätään näin ollen sakot, joiden lopullinen määrä on sama kuin niiden perusmäärä.”

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

8 Icap vaati unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 14.4.2015 toimittamallaan kannekirjelmällä riidanalaisen päätöksen kumoamista ja toissijaisesti sille määrättyjen sakkojen määrän alentamista.

9 Icap vetosi kuuteen kumoamisperusteeseen vaatimustensa tueksi. Neljällä ensimmäisellä perusteellaan se riitautti rikkomisten olemassaoloa koskevan riidanalaisen päätöksen 1 artiklan lainmukaisuuden. Viides ja kuudes kanneperuste kohdistuivat kyseisen päätöksen 2 artiklaan, joka koski määrättyjä sakkoja.

10 Unionin yleinen tuomioistuin kumosi valituksenalaisella tuomiolla yhtäältä osittain riidanalaisen päätöksen 1 artiklan ja toisaalta kyseisen päätöksen 2 artiklan.

Asianosaisten vaatimukset unionin tuomioistuimessa

11 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen tuomion siltä osin kuin siinä kumotaan riidanalaisen päätöksen 2 artiklassa määrätyt sakot

– hylkää Icapin unionin yleisessä tuomioistuimessa nostaman kanteen viidennen ja kuudennen kanneperusteen, jotka koskevat sakkoja, ja määrää Icapille asianmukaiset sakot täyttä tuomiovaltaansa käyttäen

– velvoittaa Icapin korvaamaan kaikki tästä menettelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut ja mukauttaa valituksenalaisen tuomion määräyksen oikeudenkäyntikuluista, jotta se vastaisi tämän muutoksenhakumenettelyn lopputulosta.

12 Icap vaatii, että unionin tuomioistuin

– hylkää valituksen kokonaan tai osittain ja

– velvoittaa komission korvaamaan tästä oikeudenkäyntimenettelystä aiheutuneet kulut, mukaan lukien ensimmäisessä oikeusasteessa käydystä oikeudenkäyntimenettelystä aiheutuneet kulut.

Valituksen tarkastelu

13 Komissio vetoaa yhteen ainoaan valitusperusteeseen, joka koskee sakkojen määräämisestä tehtyjen päätösten perusteluja koskevan oikeuskäytännön tulkinnassa ja soveltamisessa tapahtunutta oikeudellista virhettä.

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

14 Komissio väittää, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan, että Icapille määrättyjen sakkojen määrän määrittämistä ei ollut perusteltu riittävästi riidanalaisessa päätöksessä.

15 Komissio väittää, että unionin yleinen tuomioistuin tulkitsi valituksenalaisen tuomion 287–291 kohdassa virheellisesti perusteluvelvollisuutta. Sen mukaan unionin yleinen tuomioistuin sivuutti 8.12.2011 annetusta tuomiosta Chalkor v. komissio (C-386/10 P, EU:C:2011:815, 61 kohta) ja 22.10.2015 annetusta tuomiosta AC-Treuhand v. komissio (C-194/14 P, EU:C:2015:717, 66–68 kohta) johtuvan oikeuskäytännön, jonka mukaan komissio noudattaa perusteluvelvollisuutta, kun se ilmoittaa yritykselle, jonka on todettu olevan vastuussa SEUT 101 artiklan rikkomisesta sen edesauttajan roolin vuoksi, ne arviointiperusteet, joiden perusteella se on mitannut rikkomisen vakavuutta ja kestoa, eikä komissio ole velvollinen ilmoittamaan kaikkia sakon määrän määrittämiseksi käytettyjä numerotietoja ja suoritettuja laskelmia.

16 Komission mukaan unionin yleinen tuomioistuin ei myöskään ole valituksenalaisen tuomion 295 ja 296 kohdassa ottanut huomioon 28.1.2016 annettua tuomiota Quimitécnica.com ja de Mello v. komissio (C-415/14 P, ei julkaistu, EU:C:2016:58, 53 kohta), josta ilmenee, että komission toimen perusteluja on arvioitava suhteessa sen asiayhteyteen, joka sisältää komission ja niiden, joita asia koskee, välisen kirjeenvaihdon, joka on voinut tapahtua ennen kyseessä olevan toimen toteuttamista ja sen jälkeen.

17 Komissio katsoo, että riidanalaisessa päätöksessä ilmoitetaan oikeudellisesti riittävällä tavalla Icapin kilpailusääntöjen rikkomisen vakavuuteen ja kestoon liittyvät tekijät ja että sen perustelut ovat tältä osin rinnastettavissa 22.10.2015 annettuun tuomioon AC-Treuhand v. komissio (C-194/14 P, EU:C:2015:717) johtaneessa asiassa kyseessä olleen päätöksen perusteluihin.

18 Komissio katsoo ylittäneensä sen, mihin se oli velvollinen, vastatakseen Icapille, joka katsoi olevansa erilaisen kohtelun uhri suhteessa R. P. Martin -nimiseen yritykseen, jolle myös oli määrätty sakkoja edesauttajan roolistaan samassa kartellissa mutta joka – toisin kuin Icap – oli valinnut sovintomenettelyn.

19 Komissio toteaa ensinnäkin ottaneensa laskelman perustaksi osallistuneisiin pankkeihin sovelletut myyntiarvot ja maailmanlaajuisen liikevaihdon. Tämän jälkeen se otti huomioon Icapin osallistumisen keston ja sovelsi lopuksi hypoteettisen perusmäärän alennusta saadakseen arviomääräisen, asianmukaisen ja oikeasuhteisen sakon. Samaa menetelmää oli sovellettu R. P. Martin -yritykseen yhdenvertaisen kohtelun periaatetta soveltaen. Viimeksi mainittu yritys oli kuitenkin saanut 25 prosentin alennuksen sakkolievennyksen perusteella sekä 10 prosentin alennuksen sovintomenettelyn perusteella. Lisäksi sen liikevaihto oli ollut liki 20 kertaa pienempi kuin Icapin, ja sen osallistuminen rikkomiseen oli kestänyt noin kuukauden, kun taas Icapin osallistuminen oli kestänyt yli kaksi kuukautta.

20 Jos unionin tuomioistuin haluaa lausua sakon määrästä täyttä tuomiovaltaansa käyttäen, komissio kehottaa sitä vahvistamaan kunkin sakon määrän suhteessa vähennykseen, joka vastaa unionin yleisen tuomioistuimen oikeusvoimaisesti vahvistamia rikkomisten kestoja.

21 Icap väittää, ettei tämä valitusperuste ole perusteltu.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

22 Valitusperuste tuo olennaisin osin esiin kysymyksen siitä, onko unionin yleinen tuomioistuin jättänyt ottamatta huomioon komissiolle kuuluvan perusteluvelvollisuuden ulottuvuuden katsoessaan valituksenalaisen tuomion 287–296 kohdassa lähinnä, ettei komissio voi tyytyä yleiseen vakuutteluun siitä, että SEUT 101 artiklan rikkomisen edesauttamisesta vastuussa olevien yritysten osalta sovelletut perusmäärät heijastavat niiden rikkomiseen osallistumisen vakavuutta, kestoa ja luonnetta ja sakkojen ehkäisevää vaikutusta, vaikka on selvää, että nämä määrät on määritetty erityisen menetelmän perusteella, jota ei ole paljastettu näille yrityksille.

23 Kuten unionin yleinen tuomioistuin on muistuttanut valituksenalaisen tuomion 287 ja 288 kohdassa, SEUT 296 artiklassa edellytettyjen perustelujen on oltava kyseessä olevan toimen luonteen mukaisia ja niissä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmaistava riitautetun toimen tehneen toimielimen toimenpiteen päättely siten, että niille, joita toimi koskee, selviävät sen syyt ja että unionin tuomioistuin voi harjoittaa valvontaansa. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, sillä tutkittaessa sitä, täyttävätkö toimen perustelut SEUT 296 artiklan vaatimukset, on otettava huomioon sen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. mm. tuomio 2.4.1998, komissio v. Sytraval ja Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, 63 kohta ja tuomio 8.5.2019, Landeskreditbank Baden-Württemberg v. EKP, C-450/17 P, EU:C:2019:372, 87 kohta).

24 Päätöksissä, joissa määrätään yrityksille sakkoja SEUT 101 artiklan rikkomisesta, perusteluvelvollisuus on erityisen tärkeä. Komission on perusteltava päätöksensä ja erityisesti selitettävä huomioon ottamistaan seikoista tekemänsä punninnat ja arvioinnit. Tuomioistuimen on viran puolesta varmistettava perustelujen olemassaolo (tuomio 8.12.2011, Chalkor v. komissio, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 61 kohta).

25 Vaikka pitääkin paikkansa, että komissiolla on laaja harkintavalta sakkojen laskentamenetelmän osalta unionin kilpailusääntöjen rikkomista koskevassa asiassa (tuomio 19.12.2012, Heineken Nederland ja Heineken v. komissio, C-452/11 P, ei julkaistu, EU:C:2012:829, 92 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), komissio on kuitenkin avoimuuden varmistamiseksi antanut vuoden 2006 suuntaviivat, joissa se tarkentaa, millä tavalla se ottaa kilpailusääntöjen rikkomisen kunkin olosuhteen huomioon ja mitä seurauksia niistä voi olla sakon määrän kannalta (tuomio 8.12.2011, Chalkor v. komissio, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 59 kohta).

26 Vuoden 2006 suuntaviivat perustuvat siten rikkomisessa kyseessä olevien tuotteiden myyntiarvojen huomioon ottamiseen määrättävien sakkojen perusmäärän vahvistamiseksi. Näiden suuntaviivojen 6 ja 13 kohdassa määrätään, että näiden myyntimäärien on yhdessä rikkomisen keston kanssa tarkoitus "heijastaa rikkomisen taloudellista merkitystä ja kyseisen yrityksen suhteellista osuutta siinä".

27 Tämä menetelmä voi kuitenkin toisinaan osoittautua epäasianmukaiseksi tietyn asian erityisissä olosuhteissa. Näin on erityisesti silloin, kun yritys, jonka on todettu rikkoneen SEUT 101 artiklaa edesauttamalla kartellia, ei saa mitään liikevaihtoa kyseessä olevien tuotteiden markkinoilla. Tämänkaltaisessa tilanteessa unionin tuomioistuin on katsonut, että komissio on perustellusti käyttänyt muuta laskentamenetelmää kuin vuoden 2006 suuntaviivoissa kuvailtua ja niiden 37 kohdan

mukaisesti vahvistanut yritykselle, joka neuvontatoiminnallaan oli edesauttanut kartellia, määrätyn sakon perusmäärän arviomääräisenä (ks. vastaavasti tuomio 22.10.2015, AC-Treuhand v. komissio, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 65–67 kohta).

28 Sen perusteluvelvollisuuden laajuuden määrittämisestä, joka komissiolla on, kun se poikkeaa vuoden 2006 suuntaviivoissa määrätystä yleisestä metodologiasta, on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on niin, että vaikka vakiintuneen ratkaisukäytännön mukaisen komission päätöksen perustelut voidaan esittää tiivistäen, esimerkiksi viittaamalla tähän käytäntöön, komission on nimenomaisesti selostettava päättelyään, jos sen päätös menee huomattavasti pidemmälle kuin aikaisemmat päätökset (ks. mm. tuomio 26.11.1975, Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique ym. v. komissio, 73/74, EU:C:1975:160, 31 kohta ja tuomio 29.9.2011, Elf Aquitane v. komissio, C-521/09 P, EU:C:2011:620, 155 kohta).

29 On myös palautettava mieleen vakiintunut oikeuskäytäntö, jossa vahvistetaan mainittujen suuntaviivojen olevan käytännesääntöjä, joissa on ohjeita noudatettavasta käytännöstä ja joista komissio voi poiketa yksittäistapauksissa vain sellaisin perustein, jotka ovat sopusoinnussa muun muassa yhdenvertaisen kohtelun periaatteen kanssa (ks. vastaavasti 30.5.2013, Quinn Barlo ym. v. komissio, C-70/12 P, ei julkaistu, EU:C:2013:351, 53 kohta ja tuomio 11.7.2013, Ziegler v. komissio, C-439/11 P, EU:C:2013:513, 60 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

30 Kun komissio vetoaa vuoden 2006 suuntaviivojen 37 kohtaan, sillä on siis velvollisuus esittää syyt, joiden perusteella se katsoo, että sen käsiteltävänä olevan asian erityispiirteet taikka tarve saavuttaa ehkäisevä taso oikeuttavat sen poikkeamaan mainituissa suuntaviivoissa määrätystä menetelmästä, kuten unionin yleinen tuomioistuin on lähinnä katsonut valituksenalaisen tuomion 289 kohdassa.

31 Komissio noudattaa perusteluvelvollisuuttaan, kun se ilmoittaa päätöksessään ne arviointiperusteet, joiden avulla se on määrittänyt kilpailusääntöjen rikkomisen vakavuuden ja keston (tuomio 22.10.2015, AC-Treuhand v. komissio, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 68 kohta). Vaikka komissiolla ei ole velvollisuutta ilmoittaa käytetyn sakkojen laskentatavan kuhunkin välivaiheeseen liittyviä kaikkia numerotietoja, sen on kuitenkin – kuten unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 291 kohdassa – selitettävä huomioon ottamistaan seikoista tekemänsä punninnat ja arvioinnit (tuomio 8.12.2011, Chalkor v. komissio, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 61 kohta).

32 Vaikka maininta näistä seikoista on tarpeen, kysymystä siitä, onko se riittävä, on arvioitava kyseessä olevien olosuhteiden perusteella ja komission päätöksen asiayhteydessä.

33 Tosin asiassa, jossa komissio oli vahvistanut kartellia edesauttaneelle yritykselle määrättyjen sakkojen perusmäärän arviomääräisesti, unionin tuomioistuin katsoi riittäväksi perustelun, jossa todetaan vain, että tämän määrän määrittelyssä on otettu huomioon rikkomisten vakavuus ja kesto (ks. vastaavasti tuomio 22.10.2015, AC-Treuhand v. komissio, C-194/14 P, EU:C:2015:717, 68 ja 69 kohta). Tästä tuomiosta ei kuitenkaan voida päätellä, että tällainen perustelu on aina riittävä kyseessä olevan tilanteen erityispiirteistä riippumatta.

34 Kun komissio poikkeaa vuoden 2006 suuntaviivoista ja soveltaa toista menetelmää, joka on erityisesti mukautettu kartellia edesauttaneiden yritysten tilanteen erityispiirteisiin, puolustautumisoikeuksien kannalta on tarpeen, että tämä metodologia paljastetaan niille, joita asia koskee, jotta ne voivat esittää kantansa niistä seikoista, joiden perusteella komissio aikoo tehdä päätöksensä (ks. analogisesti tuomio 22.10.2013, Sabou, C-276/12, EU:C:2013:678, 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Tämä paljastaminen edistää komission päätösten kohtuutta, puolueettomuutta ja laatua, joista viime sijassa riippuu yleisön ja yritysten luottamus tämän toimielimen toiminnan legitimiteettiin kilpailun alalla (ks. vastaavasti tuomio 16.1.2019, komissio v. United Parcel Service, C-265/17 P, EU:C:2019:23, 31, 33, 34 ja 53 kohta).

35 Nyt käsiteltävässä asiassa on selvää, että komissio määritti Icapille ja R. P. Martinille määrättyjen sakkojen perusmäärän saman menetelmän perusteella, joka on erityisesti laadittu vastaamaan edesauttajien erityistä tilannetta ja joka perustuu viiden vaiheen testiin, jolla mitataan niiden kyseessä oleviin rikkomisiin osallistumisen kestoa ja vakavuutta. Siten nyt käsiteltävän asian seikat eroavat niistä, jotka olivat kyseessä 22.10.2015 annettuun tuomioon AC-Treuhand v. komissio (C-194/14 P, EU:C:2015:717) johtaneessa asiassa, jossa komissio oli määritellyt arviomääräisesti kartellin ainoalle edesauttajalle määrätyn sakon perusmäärän.

36 Unionin yleinen tuomioistuin totesi lisäksi valituksenalaisen tuomion 293 kohdassa, ettei riidanalaisen päätöksen 287 perustelukappaleessa ”esitetä täsmennyksiä komission suosiman vaihtoehtoisen menetelmän suhteen, vaan siinä ainoastaan vakuutetaan yleisesti, että nämä perusmäärät heijastavat Icapin kyseessä oleviin rikkomisiin osallistumisen vakavuutta, kestoa ja luonnetta sekä tarvetta taata, että sakoilla on riittävän ehkäisevä vaikutus”.

37 Tämän tuomion 28–34 kohdassa esiin tuotujen oikeudellisten seikkojen perusteella unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi perustellusti valituksenalaisen tuomion 294 kohdassa olevan arvioinnin siitä, että yhtäältä ”näin laadittuna riidanalaisen päätöksen 287 perustelukappale ei ole sellainen, että kantajat voisivat sen perusteella ymmärtää komission suosiman laskentamenetelmän perusteltavuuden tai että unionin yleinen tuomioistuin voisi valvoa sen laillisuutta” ja toisaalta siitä, että ”tämä perustelujen puutteellisuus rasittaa myös riidanalaisen päätöksen 290–296 perustelukappaletta, joissa ei esitetä vähimmäistietoja, joiden perusteella olisi ollut mahdollista ymmärtää ja tarkastaa komission sakkojen suuruutta määrittäessään huomioon ottamien seikkojen merkityksellisyyttä ja punnintaa, mikä on – – oikeuskäytännön vastaista” (ks. vastaavasti tuomio 8.12.2011, Chalkor v. komissio, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 61 kohta).

38 Toisin kuin komissio väittää, velvollisuus perustella riittävästi sen ensisijaiseksi asettaman vaihtoehtoisen menetelmän määrittämisessä huomioon ottamien seikkojen merkityksellisyyttä ja painotusta ei merkitse tämän tuomion 31 kohdassa esiin tuodun oikeuskäytännön perusteella sitä, että sillä olisi velvollisuus ilmoittaa sakon laskemistapaa koskevia numerotietoja tai että sillä olisi velvollisuus selittää yksityiskohtaisesti suorittamansa sisäiset laskelmat. Nyt käsiteltävässä asiassa komissio ei sitä paitsi ole väittänyt, että sen käyttämän vaihtoehtoisen menetelmän, jonka se on esittänyt yksinomaan unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyn menettelyn vaiheessa, sisältämien viiden vaiheen luetteleminen johtaisi sen paljastamaan numerotietoja tai sisäisiä laskelmia.

39 Komissio esittää vastalauseen myös siitä, että unionin yleinen tuomioistuin on jättänyt ottamatta huomioon laskelman metodologiaan liittyvät tiedot, jotka on toimitettu kantajalle hallinnollisessa menettelyssä ja oikeudenkäyntivaiheessa.

40 Kun kuitenkin otetaan huomioon tämän tuomion 34 kohdassa esiin tuotuja seikkoja koskevan perusteluvelvollisuuden merkittävyys, unionin yleinen tuomioistuin totesi oikeudellista virhettä tekemättä valituksenalaisen tuomion 295 kohdassa, että vaikka ”riidanalaisen toimen perustelut on tutkittava ottaen huomioon sen asiayhteys, ei voida katsoa, että – – tunnustelevien ja epävirallisten keskustelujen käyminen voisi vapauttaa komissiota velvollisuudestaan selittää riidanalaisessa päätöksessä menetelmää, jota se käytti määrittäessään sakkojen suuruutta”.

41 Kun lisäksi otetaan huomioon se, ettei komissio esittänyt mitään selityksiä Icapille määräämänsä sakon perusmäärän määrittämiseksi huomioon ottamiensa seikkojen merkityksellisyydestä ja painotuksesta, unionin yleinen tuomioistuin totesi perustellusti valituksenalaisen tuomion 296 kohdassa, että ”unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevan menettelyn vaiheessa esitettyä selitystä ei voida ottaa huomioon arvioitaessa sitä, täyttikö komissio perusteluvelvollisuutensa”.

42 Näin ollen ainoa valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

43 Kaikkien edellä esitettyjen seikkojen perusteella valitus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

44 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan, jota sovelletaan saman työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla valitusmenettelyyn, mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on hävinnyt asian ja koska Icap on vaatinut sen velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, komissio on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Euroopan komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset